

Ефективна швидка протидія цій пропаганді можлива, але в українського політикуму в цілому наразі немає волі ані на очищення нашої країни від загарбників та їх посіпак, ані на розробку і оперативне впровадження Програми опору маніпулятивного впливу.

Очевидно, і, так звані, «нові» українські владні клани мають на меті утримання інтелекту нації у дрімотному стані оруелівського *animal farm* [5] щоб і надалі, відгородившись бар'єром недоторканності, *використовувати* власних громадян з метою збагачення, плекання власного гедонізму й марнославства.

Література

1. Кара-Мурза С. Манипуляция сознанием / С. Кара-Мурза. – Москва: Эксмо, 2005. – 832 с.
2. Ортега-и-Гассет Х. Восстание масс / Хосе Ортега-и-Гасет. – Москва: ООО Издательство АСТ, 2002. – 503 с.
3. Аналіз запозичень геббельсівської пропаганди у сучасних російських ЗМІ. <https://www.youtube.com/watch?v=kcRBsrUF-UQ>
4. Ефремов, Иван. Час быка / И. Ефремов. – Москва: Эксмо, 2009. – 784 с.
5. Оруэлл Дж. 1984. Скотный Двор / Джордж Оруэлл. – Москва: Хранитель, Neoclassic, АСТ, 2011. – 352 с.

Білогур Влада Євгенівна

доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри теорії
і методики фізичного виховання
та спортивних дисциплін
Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького

СПОРТ ЯК СУБСТАНЦІЯ ЛЮДСЬКОЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Спорт як субстанція людської життєдіяльності направлений на посилення тілесності і духовності свого «Я», яке намагається вийти за свої межі, розширяє горизонти свого буття, фізичні і творчі можливості своєї буттєвості. Спорт – це відображення у внутрішньому духовному світі всього багатоманіття природи, краси, гідності, самоцінних, смислових засобів життєдіяльності людини, всього того, що зветься вселюдськими цінностями; це вимоги, звернені до волі; цілі, які стоять перед людиною; значущість тих чи інших факторів буття для особистості; ідеали, норми, які задовольняють потреби; почуття, що вказують на особисте самозростання особистості [1]. Спортивні цінності виконують роль аксіологічного ґрунту вибору потреб, інтересів, переживань, цілей, планів, способів реалізації, наслідків діяльності. Спортивні цінності відображають внутрішній стан буття людини, вони є формою існування людини як істоти,

індивідуальності, особистості.

Спорт як соціальне і культурне явище – явище амбівалентне і суперечливе, розглядається як сфера суспільного життя, у рамках якої проявляються і формуються кращі людські якості, відбувається становлення людини як духовно-тілесної істоти. Разом з тим з'являються і негативні стимули для розвитку особистості. У спорті людина розкриває і «вимірює» свої фізичні і ментальні можливості, проте в них включається і загроза виходу за межі своїх можливостей, за межі допустимої для індивіда напруги сил, яка обертається проявами «негативної волі» [2]

Спорт у сучасному світі виконує роль впливової сили, здатної як консолідувати, так і роз'єднати великі групи людей. Отже, потенціал спорту щодо створення колективних ідентичностей не міг залишитися поза увагою творців Європейського проекту, оскільки «зі вступом людства в постіндустріальну епоху спорт у масовій свідомості людей став дедалі більше виражати соціальну та культурну солідарність народів» [3, с.74].

Як відмічає Н. Пеллагеша, саме спорт є важливим елементом культури та одним з найпоширеніших видів діяльності в європейських країнах, ним займаються постійно, час від часу, люди похилого віку, люди з обмеженими можливостями, діти, молодь та дорослі. Близько 20 % населення в перших 15 країнах-членах ЄС є членами спортивних клубів. Інакше кажучи, в 700 000 спортивних клубах Європи займаються спортом близько 70 мільйонів осіб. Як найбільший соціальний рух у країнах-членах Європейського Союзу він пов'язаний не тільки з соціальною та культурною сферами, а й з бізнесом, наприклад, 36 % світової спортивної торгівлі відбувається в Європейському Союзі. Попереду тільки Сполучені Штати, які мають 42 %. Як підкреслює в дослідженнях та аналітичних матеріалах Єврокомісія, спорт має безпосереднє відношення до економічного розвитку об'єднання, оскільки він пов'язаний з здоров'ям, а отже, з рівнем соціальної та трудової активності громадян та витратами на медицину. У спортивних клубах, школах, на групових заняттях «переборюються» культурні відмінності, що сприяє соціальній інтеграції. Завдяки спорту встановлюються контакти не тільки між професійними спортсменами з різних країн, а й між пересічними громадянами різних країн. Що стосується ролі професійних спортсменів, то вони, з одного боку, сприяють ідентифікації громадян з власними державами-націями, а з іншого – примушують думати наднаціональними та глобальними категоріями. Участь представників різних етнічних груп у складі єдиної спортивної команди зміцнює міжетнічну солідарність і толерантність у суспільстві. Крім того, люди, які займаються спортом у вільний час, роблять це і поза національними кордонами. Таким чином, якщо «брати до уваги розміри спортивної індустрії в Європі, спорт, якщо його культивувати на пан'європейському рівні, спроможний відігравати об'єднуючу роль» [4].

Висновки. Сучасний спорт зберігає різницю соціокультурних засад, що мають різний потенціал людиновимірності. З однієї сторони, спорт персоніфікує змагальність у сфері фізичних і психічних можливостей людини, являється типовим феноменом західної культури, що носить активістський,

агональний характер, так як культ успіху поряд з культом тіла виступає найважливішою цінністю, яка мотивує спортсмена. З іншої – спорт як складна практика духовно-тілесного самовдосконалення, базується на особливому типі світогляду, який пов'язує в одне єдине ціле людину і одухотворену природу – феномен східної культури. Перспективи гуманізації спорту у наш час все ж пов'язані з необхідністю наслідування олімпійської холистичної традиції – досягнення ідеалу цілісного людського розвитку на основі цінностей чесності і справедливості. Ці цінності повинні бути прийняті і являти собою керівництво для спортсменів, суддів, глядачів. Гуманізація спорту передбачає також існування не тільки «великого», але й масового спорту, здатного втягнути в чесну змагальність мільйони людей.

Література

1. Ібрагімов М. «Філософія спорту»: чи буде плідною філософія на ниві спорту? / М. Ібрагімов // Молода спортивна наука України. Т.4. – 2011. – С. 54.
2. Абдулкаримов С.А. Спорт и культурная идентичность в обществе: история и современность // Этническое обозрение. – 1994. – № 5.
3. Edensor T. National Identity. Popular Culture and Everyday Life. Oxford – New-York, 2002. – P. 74.
4. Пелагеша Н. Україна у смислових війнах постмодерну: трансформація української національної ідентичності в умовах глобалізації. – К.: НІСД, 2008. – 288 с.

Завірюха Ірина Михайлівна
магістр зі спеціальності
«Педагогіка вищої школи»,
методист управління освіти
Жмеринської міської ради

ПРО ПЕДАГОГІЧНУ КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Професія викладача вищого навчального закладу – одна з найбільш творчих і складних професій, в яких поєднано науку та мистецтво. Ця професія споріднена з працею письменника (творчість у підготовці матеріалу), режисера і постановника (створення замислу і його реалізація), актора (в педагогічній діяльності інструментом є особистість викладача), педагога, психолога та науковця.

Праця викладача вищого навчального закладу являє собою свідому, доцільну діяльність щодо навчання, виховання і розвитку студентів. Вона є двобічною – спеціальною та соціально-виховною, найважливішими передумовами ефективності педагогічної праці. Обидві вказані передумови потрібно розглядати у органічній єдності. Спеціальна характеристика викладацької діяльності відображає зв'язок із суспільним розподілом праці.